Reg No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4 | నెల్లూరు - 7-12-34 - శుక్రవారము. | సం॥చందారు 4-0-0.
సంచిక 13. | | విడిప్రతిక 0-0-6.

బొబ్బిలి దిగుమతి.

(లోకసంచారి)

జస్టిసుపటము పరాభవాగ్నిలో కాగిన వృద్ధ దురంధరున్ని బొబ్బిలిరాజాయన నవంబరు 29 తేది విజయపురి పొగ్రాంచుకున్నారు. జిల్లా ప్రధమంలో మూలారుపేట దర్శనం. ప్లాటుఫారం మీద విశేషజనం మూగున్నారు. అదంతా జస్టిసు మూకా అనుకొని రాజా బండిదిగారు. చూస్తే వీరంతా నంగానాచారి కాన్ఫరెన్సులో ప్రక్క పరిగెత్తే శాసుపోతుమూకని తేలిపోయింది. ఇరువురు మాత్రం భూలపోరాత్రో దర్శించుకొన్నారు. అందులో ఒకరు యిదివరలో మునిసిపాలిటివారయుదుగారిపార్టీ అంటూవుండి బొబ్బిలివారొచ్చింది మొదలు బొబ్బిలి ప్రక్క తాళంవేసే జిల్లాబోర్డు దక్షిణ ధ్రువ కంట్రాక్టరువారు కె. సుబ్బారాఘవరెడ్డి బి. ఏ. గారొకరు, 12 సీట్లుంటే కమపార్టీవారు రాజేరని 8 సీట్లు నిల్పించుకున్న శెట్టిగారి పార్టీవారొకరు. యిద్దరు మాలలువేశారు. కాని దొరగారికివచ్చేదే! ఒకులకోలది మూలారుపేటలో [illegible]పార్టీవారున్నారని కలగంటున్న [illegible] [illegible]ధపడింది. అందుకే వేళాకోలం చేసిన [illegible]గాద యూనియన్ ఎల్లలోనే పడి కొట్టుకుంది.

[illegible]న ప్రెస్సులోనే కొందరు నెల్లూరు [illegible] ఎక్కారు. క్రొత్తఉపాధ్యక్షులవారికి [illegible]స్వర్గసుఖం లభించింది. సింగరాయ[illegible]డలో రైలు ప్రత్యేకంగా ఆగింది. మంది మార్బలంతో అందరు ఎదుర్కొన్నారు. రాజా సాహెబ్ గారు మాలాలంకృతులైనారు. గుంటూరు ప్రెసిడెంటు కుప్పస్వామిగార్ని తప్పక్కన అందరిమీద ప్రసన్నదృష్టులు నిండలూరగించారు. అందరు ధన్యులయ్యారు. బంగళాలోవిడిది.

పాకేటిట్టున నిర్మించబడిన పందిరిలో జిల్లా బోర్డుమెంబరు కందుకూరు రాయుడిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. బొబ్బిలికొరకు పన్నాగపత్రం చదివారు, వైస్-ప్రెసిడెంటుగారు. వీరి కొక్కలకంతా వెంకటగిరి ఎక్సైటుదివానుగారు వైతు కొక్కొటకు పమర్ధాపమిచ్చి నల్లబరిచి పెట్టు పడప్రాప్యారు.

ఇది బాలేదు కర్గాం శ్రీకృష్ణదాసుకేంద్ర క్రిష్టి వర్ణపరిన ఉదంతం. ఈ నేరుపుకు నాయకత్వం మిడి వకోళ్ళగాలకా మన్నెన క్రిష్ణయ్యదస వర్గాలు నాయుడులు. దీనికి "బొబ్బిలి క్రిష్ణ" యని నామధారణచేశారు, బొబ్బిలిదొరగారికే! ఇదిస్వరుచమర్థనంగా ఉంటే ఉండొచ్చు అది వేరేమాట. ఈ క్రిష్ణమండి ఆ క్రిష్ణవద్దకు ఒక నూజనంకొట జాస్తిలేదు పర్యాయలెక్క ప్రకారం. ఈ సమూహమంతా రాలేక పొయ్యారు. ప్రయాణ పొకర్యాలు లేవుపాపం. ఓట్లిచ్చి పొయ్యేటప్పుడు ఓట్లకు జరిగినమర్యాదలాగే జరిగింది మా జిల్లాబోర్డుమెంబర్లకు. ఈ లాటిపరాభవాలుమావారికి లెక్కలేదన్ని. దానిలో యిదేపాటి. బహిష్కరించినవారు గాక వచ్చిన 42 లో 25 మంది సింగరాయకొండ సత్రంలో రాత్రి డిన్నరు, ఉడికి ఉడకని మెతుకుల్లో. వైసు-ప్రెసిడెంటుగారు వీరికంతా ఒక లారీనో, ఒక బస్సునో ఆరేంజి చేసి అప్పరు చేంబరుతో వెళ్లిపొయ్యారు. (ఇది మా వెంకటగిరిరెడ్డిగారిమాట, మాదిగాదు) బస్సువారు బోర్డుమెంబర్ల కోసం ఆగిపోయి మెంబర్లమాట లెక్కచెయ్యలే! మావాళ్ళకంతా కోపాలొచ్చి అక్కడనే విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం తెస్తామనుకొన్నంత భయమేసింది. ఎల్లాగైతే నేం నెల్లూరు జస్టిసు పార్టీవారి డిన్నర్ను బహిష్కరించి సింగరాయకొండ అయ్యన్న శెట్టిసత్రం లోపలకాయపచ్చడి డిన్నరుకే పాల్పడ్డారు.

అప్పరు చేంబరువారు మన్నేరుగట్టున విడిది [illegible]సినారు కిరణాలు, బారపాలు [illegible] చేసుకొని రాత్రి 7 1/2 గంటలకు నెల్లూరుచేరారు. లోయరు చేంబరువారు ఆ వేళకు పాకేటి ఒక్కన్నుంచి సింగరాయకొండకు చేరారు. "చెంబు, కంచము, కొంగలు లేసుకపోతే వారి మొగము మొత్తినట్లు మురళ మూకను తెచ్చుకొన్నారు" అన్నట్టయింది మాలోయరు చేంబరువారికథ.

నెల్లూరులో జస్టిసువారివిందు రాత్రి 8 1/2 గంటకని 37 మంది కమిటి సభ్యుల అహ్వానము. ఈ డిన్నరు రాత్రి 11 గంటకు జరిగింది. సింగరాయకొండనుండి లోయరు చేంబరువారు వస్తారని జాగరణ. పిల్లకాయలంతా నిద్రబోయ్యారు. ఔను, రౌలట్ శాసనదినాల్లో సత్యాగ్రహానికి కాలుదువ్వి, తీచి ఒక్కన మహాసభాధ్యక్షత వహించి జాతీయకోశాధ్యక్షుడని పేరుబడ్డ టి. వి. వెంకటాగిరియ్యరు కొమారుడంతటివారు జస్టిసు డిన్నరు కమిటిలో పేరువేయించుకొని జస్టిసు పక్షాన్ని ప్రశంసిస్తుంటే జస్టిసు డిన్నర్లింతకంటె ఎల్లా సక్రమంగా జరిగాయి. అయితే వీరిపేరు గూడ వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు తదితరుల మాదిరి అహ్వానకూడా కమిటిలో వేసుకొనారేమోనని మా సందేహం.

ఏలాగైతే నేం రాత్రి 11 గంటకు నిషిద్ధవేళ డిన్నరుపార్టీ జరిగింది. వేసిన ప్రమాణం 200 మందికి; వచ్చింది 50 మందికిలోపల. ఇందులో ఆహ్వాన సంఘం 37 మందిపోతే అతిథుల సంఖ్య చిల్లరెచ్చు తక్కువ 18 మంది. విందుజరిగింది కాలేజి భవనంలో. ఇందులో ప్రధానఅతిథులు రాజా సాహెబ్ బొబ్బిలి, కుమారరాజాసాహెబ్ వెంకటగిరి, ఖాన్ సాహేబ్ యాహ్యాలీ, నెల్లేటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి, ఏకుల రాఘవరెడ్డి సి. నారాణస్వామిరెడ్డిగార్లు. నారాయణస్వామిరెడ్డిగారు పూర్వం నెల్లూరు జస్టిసుపార్టీ అధ్యక్షులుగా నుండిన్నీ మొన్నటి నెల్లూరుజస్టిసు పార్టీ, సమావేశానికి అహ్వానించక పోయినందుకు నేరువారిని ప్రధాన అతిథి క్రిందచేర్చారు. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారిని ప్రధాన అతిథి క్రిందచేర్చి, తెలాలవార్ని చేర్చకుండా పోయినకారణం 1936 లో జ్ఞాపకంగా అడిగితే చెప్తా యిప్పుడు చెప్తే అందరికీ కోపమే!

అసలురాజాగారిని విందారగించిన పార్టీస్వామి మా రాజాగారు బొబ్బిలికులగౌరవాల్ని కొంత ప్రస్తుతించారు. తర్వాత బొబ్బిలి దొరగారు కాంగ్రెసువారిమీద బెందుబాణాలువేశారు. అందులో ఒకటిరెండుకుపప్పా[illegible]ర బాణాలున్నా అవిబాణాలేగా! కాంగ్రెసువారు యినుపకలో దున్నరున్నారని హేళనచేశారు. ఔను, కాంగ్రెసువారు ఇనుకలో దున్నితే గెనుసు గడ్డలు ఆర్యాపుడ్డలు, పండ్ల దినుసులైనా పండించొచ్చు, జస్టిసువారు దున్నింది వపటినేలనేగా! కాబట్టె ఒట్టావాచెట్టి రామస్వామి మొదలారిగార్లవంటి కేద్యపు కాపులు పాలికి పండుము పల్లెసగాయలు పండించారు. జస్టిసువారిజయము స్థానికపక్షాల్లో చూడమన్నారుదొర. ఔను కాంగ్రెసువారు పోటీచేయకుండా ఉంటే జస్టిసుకుజయమేగా! కుమారరాజాగారి యాజమాన్యమున ఇకముందు ఎన్నికల్లో రిజాక చూడమన్నారు రంగారావుదొర. చూస్తాం, చూస్తాం, అదెక్కడ ఉందిగా! కుడవబోతా కూరాకు రుచెందుకు అడగటం.

బొబ్బిలిదొర విశాఖపట్నంలో స్వస్థానంలో ఉండి శ్రీ రామరాజుకు 10 వేల వోట్లతో ఓడించడం, కుమారరాజాగారు అన్నిపక్షాలు విప్పిపోయింగు ప్లీడర్లలో స్వంతకక్షకృత్సి ప్రసరించి రాజు[illegible]వ్యాతాన్ని 9 వేల వోట్లతో ఓడించడం, చెన్నపట్నం [illegible] [illegible] 29 తేది రాత్రి [illegible].

30 [illegible] [illegible]

[illegible]మన్నారు. మునిసిపల్ హైస్కూలు అవసరంలేదన్నారు. పాపం మొన్న నేగా అధ్యక్షుల మిత్రులన్నది. హైస్కూలు కోసరమే అధ్యక్షుడుగారావడం లేకపోతే పోటీచేయడన్నాడే! హైస్కూలు రాదని తెలిసింది. కమీషనర్ వస్తాడని తేలిపోయింది, ఇప్పుడేమిచెప్తారో?

ఈ రోజంతా అందరికి యింటర్వ్యూలు టీపార్టీలు, విందులు. చెప్పతగినవిలేవు.

1-వ తేది బొబ్బిలిదొరగారులో మద్రాసు ప్రయాణం దారిలో గూడూరు, సూలూరుపేటలో సన్మానాలు, 12 గంటకు ఎల్లదాటివారు.

ఇదంతా స్థూలదృష్టికితోచే కార్యక్రమం. అంతరార్థం వచ్చే ఎన్నికలకు పునాదులులోతుగా తోడ్పించడానికి ప్రయత్నం. జయాలమర్యాదులవారు నిద్రబోయ్యారా, జస్టిసు, పదదర్శిని రంగు రంగు బొమ్మలతో స్వప్నాలు యిస్తూలు ప్రకటిస్తాయి. ఇప్పట్నుంచే మనవారూ విల్లు బాణాలు చేబూనివారా, వారు నల్లబొగ్గులకట్టిన విషయాలే మిగుల్తాయి.

జై సీతారాం భగవాన్.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహక సమావేశము.

2-12-34 తేది బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహక సమావేశములో క్రింది తీర్మానము కావించబడెను.

“శ్రీయుతులు నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావు, గుళ్లపల్లి వెంకట పున్నయ్య శాస్త్రి, చింతమనేని భావయ్య చౌదరి, కన్నెగంటి సూర్యనారాయణ మూర్తి గారలు గత అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వ్యతిరేకముగా ప్రచారము చేసినటుల రిపోర్టు చేయబడినది. కావున వారిపై చర్య ఎందుకు తీసుకొనరాదో సంజాయిషీ పంపవలసినదిగా 10 రోజుల కాలవ్యవధితో నోటీసు ఇచ్చుటకు తీర్మానించబడెను.”

జిల్లా బోర్డు ఎన్నిక.

[illegible] రెడ్డిగారి [illegible] ఖాళీ పడిన జిల్లాబోర్డు స్థానమునకు [illegible] 30 తేది నామినేషనులు దాఖలుచేయబడెను, వారు [illegible] [illegible] గారు పోటీలేక ఎన్నికయిరి.

పర్లాకిమిడి ఎస్టేటువారి దుండగములు.

అంధవరపు లక్ష్మణమూర్తిగారు

పర్లాకిమిడి తాలూకాలో జమీందారీ పరిపాలన వలన, ప్రజలు తమ జమీందారీ ధూములను, తాలూకాను విడచి పోవలసిన స్థితికి వచ్చినది. ఇటీవల జరిగిన భారత శాసనసభ ఎన్నికలలో ఈ జమీందారీవారు జోక్యము కల్గించుకొని తమ శక్తిని, బలమును, పలుకుబడిని వినియోగించి, శ్రీ సీతారామరాజుగారికి ఓట్లు వేయించుకున్నారు. ఎస్టేటువారు వ్యాయముగా ప్రచారముచేసి ప్రజలకు తమ ఓటును స్వేచ్ఛగా వుపయోగించుకొననివ్వనియెడల యీ తాలూకాలోని రైతులుగాని, భూకామందులుగాని జమీందారునకు భయపడవలసినది లేకుండెడిది. గాని యీ జమీందారీవారు అట్లుచేయక ప్రజలను భయపెట్టి, వారి ఓట్లను తమ యిష్టానుసారముగా వినియోగించుకొనుచున్నారు. ఎస్టేటువారు చేయుచున్న అన్ని విధములైన బాధలకు ఈ తాలూకా రైతులు హడలి, భయపడి, తమ శాశ్వత జన్మహక్కయిన ఓటును బలవంతముగా దుర్వినియోగము చేయుచున్నారు. ఇందులకు తార్కాణముగా అనేకులు రాజావారి హెూదాయులలో పోలింగు స్టేషనులకు రప్పింపబడిన తరువాత తమఓట్లను కాంగ్రెసు అభ్యర్థికిచ్చిరి. కాని యిట్టివారు చాలాతక్కువ. పల్లెటూర్లు. కేవలము కృషీవలురై జీవించు గ్రామములు. అమాయికులైన రైతులకు కాంగ్రెసు ప్రచారమువలన సంపూర్ణ ప్రబోధము కల్గిననూ, జమీందారీ దుర్నయములకు విపరీతముగా భయపడుచున్నారు. జమీందారులు ఎన్నికలలో వ్యాయముగా ప్రచారము చేసిననూ, తటస్థముగానున్ననూ, యీ తాలూకాలో కాంగ్రెసునకుతప్ప జమీందారీ ప్రతినిధులకు ఒక్క ఓటుకూడ రానేరదని నొక్కి చెప్పవచ్చును. కొన్ని పోలింగు స్టేషనులలో ఓటరులకు "నీఓటెవరికిచ్చెదవు"వని పోలింగు ఆఫీసరు లడుగునప్పుడు "మహారాజుగారికే" అని చెప్పుటయు, ఆఓటులో రాజక్కడ మున్నందున అది సీతారామ రాజుగారికే అని ఎస్టేటువారు వాదించుటయుకూడ జరిగినది.

ఈ ఎన్నికలకు పూర్వము 7-వ తేదీవరకునూ తాలూకాలోని ప్రజలత్యుత్సాహముతో తమ కర్తవ్యమును గుర్తించి సత్యాగ్రహికే తమ ఓట్లనిచ్చుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. గాని అంతట పర్లాకిమిడి రాజావారు 7-వ తేదీ సరికి పర్లాకిమిడికి వచ్చి తమ పరివారమును హెచ్చరించుటయు జరిగినది. ఇకనేమి పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్లు, గార్డులు, రెవెన్యూ వుద్యోగులు మొదలు దివాను మొదలు బంట్రోతులవరకూ గల సమస్త పరివారమునూ తాలూకాపైబడి, రైతులను బెదరించి వారిని తమ మోటారులలో నెక్కించుకొనివచ్చి ఓట్లు వేయించుకొనిరి. పాపము విద్యా విహీనులైన సామాన్యరైతులు, శాశ్వతమయిన ఓటు హక్కును బలవంతముగా తమకొరకు వినియోగించుకొని వారిని శాశ్వత దుఃఖ సముద్రమున ద్రోయుచున్నారు. ఇది జమీందారుల భావి భాగ్యోన్నతికి విచ్ఛేద కారణమని జమీందారు తెలుసుకున్నచో ధన్యము.

గత శాసనసభా ఎన్నికలలో రాజావారి బెదిరింపులకు లోబడి తమ ఓట్లనొసంగి రాజావారిని శాసనసభకు పంపిన ఫలితముగా ప్రజలిప్పుడనుభవించుచున్నారు. యీ శీ సెటిల్ మెంటు దానిఫలితమే! శాసనసభలో జమీందారులు ప్రజలకు చేయుచున్న అపకారముల నూహించుచున్న ఓటర్లు తమ తప్పు తెలుసుకొనగలరు.

లోగడ జరిగిన యీ తాలూకాబోర్డు ఎన్నికల మండియూ జమీందారీవారు ప్రజలకు పెట్టుచున్న బాధలు విపరీతమయినవి. సైటిల్ యీస్ రైట్ అను శత్యమును పర్లాకిమిడి ఎస్టేటువారు అవలంబించి ఆచరణలో పెట్టుచున్నారు. వాటి మండి జేబీదారును తాలూకాప్రజలు తమ నిర్భలకు, ఓట్లు నీయజాలన్న యీ గ్గవే అన్యాయము గా ప్రజలను బాధించి తమ నిరంకుశ పరిపాలనను సాగించుచున్నారు. ఈ ఆర్భాటములుగాని, యీ కార్తస్వయముగాని, యీ నిరంకుశత్వముగాని యెంతకాలము సాగనేరదు. గాని సామాన్యప్రజలు మాత్రమీ బాధలకు తాత్కాలికముగా భయపడి లొంగిపోయినను, ధర్మబలము కార్తస్వమును తప్పక నిర్మూలించగలదు. ప్రజలు ఏకీభవించిన, ప్రజలు సహించిన, ప్రజలు కట్టుదిట్టములతో కార్యక్రమము సాగించిన, అన్నియూ సానుకూలమగును. సంఘీభావమే బలము. ధర్మమే జయము. ఇట్టి జమీందారుల దుండగములు మితిమీరినకొలది లోకమునకు మంచిదనియే చెప్ప వచ్చును. జమీందారులు, దివానులు, సామాన్య ప్రజలకంటెను అధమముగా ప్రవర్తించిన లోకమునకు మనుతో తెలుసుకొన జాలకున్నారు.

శాంతము సముద్రమువలె, అపారమై అగాధమైనది. వెనుకటి పురాణగాథలు స్మరించిన యథార్థము గోచరించును. మహాప్రళయ ప్రవాహమునకు అడ్డుపోవ నడ్డువేసిన నిలువగల్గునా. రానున్నది ప్రజారాజ్యము. ప్రజలపైనే రాజ్యభారముండును. ప్రజలే తమ ప్రతినిధులచే రాజ్యపాలనము చేయించుకొను కాలము వచ్చుచున్నది. ఓపిమి. శాంతము. కలిగియున్నచో తరుణము వచ్చును.

పర్లాకిమిడి రైతుల కష్టములను ప్రత్యక్షముగా చూచి వినవలసినదే గాని వ్రాయ నలవిగాదు. ముఖ్యముగా వంటచెరుకు కూడ అడవినుండి తెచ్చుకొననియ్యక బాధించుచున్నారు. దుర్మార్గపు స్వభావముల వారిని ఉద్యోగులుగా నియమించి నాటకము నాడుచున్నారు. పోలీసువారికన్నను ధనకస్థులయి యున్నట్లు తోచుచున్నది. జమీందారు విన్ని విధముల బాధించుచున్నను అనేకులు ప్రజపక్షమే అవలంబించి తమ కర్తవ్యమును నెరవేర్చుచున్నారు. అనేకమంది విద్యాధికులు, భూస్వాములు, పెద్ద పట్టాదారులుకూడ సంస్థానములో స్వల్ప వుద్యోగముల కాశించి అమాయిక ప్రజల అన్యాయముగా బాధించుచున్నారు. ఈ పట్టాదారులే ప్రజల పక్షమున నిలచి పోరుకొనినచో జమీందారులు ప్రజలకు లోబడి వారి మన్ననలకు పాత్రులైయుందురు.

ఒకప్పుడీ తాలూకా ప్రజలకు యీజమీందారులపైనను వారి కుటుంబము యెడలుగల భక్తి విశ్వాసములు విపరీతమయినవి. నాడిన్ని దినములలో ప్రజలు పర్లాకిమిడి జమీందారులుగాని వారి దివానులు తాలూకాలోనికి వచ్చునప్పుడు వారిని పూజ్యభావముతో జూచుటయేగాక, సన్మాన గౌరవముతో సత్కరించెడివారు. గాని వారి ఆశ్రితులు వారు లేనిపోని అపోహలను కల్పించి, నక్కజిత్తులను నేర్పి, తమ కుతంత్రములను సాగించుకొనుచున్నారు. ప్రజలు మితిమీరిన బాధలుపొంది కర్తవ్యనిరూఢులు కాకపూర్వమే రాజాగారు మేల్కొని ప్రజల మన్ననకు పాత్రులై పూర్వమువలె రైతుల ప్రేమ గౌరవములకు పాత్రులై, తమ తాత తండ్రులవాటివలె పరిపాలించుచుండిన, ఉభయ శ్రేయస్కరమని మనవి చేయుచున్నాను.

బియ్యము దిగుమతి

బాన్ కాన్ ఇండో చైనానుండి 20000 టన్నుల బియ్యము నవంబరు 30 తేది మదరాసులో దిగుమతి అయ్యెను.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

1933 అభివృద్ధి దశ.

నూతన వ్యాపారము	రూ 17 లక్షలు.
చెల్లించిన క్లెయిములు	,, 2 లక్షలు.
సంవత్సరాదాయము	,, 2½ లక్షలు.

"కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించియున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఏ. గుప్త, మేనేజింగు ఏజంటు.

టెండరు నోటీసు.

నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరు తాలూకా కృష్ణాపట్నం గ్రామములో శ్రీ హరిహరాదుల దేవస్థానముల యిలాకా యీక్రింద నమూదైన భూములను సాగుబడి నిమిత్తం కవులుం యిచ్చుటకు 31—12—34 తేది లోపల టెండర్లు యీక్రింది షరత్తులకు లోబడి పంపకోరుచున్నాము.

షరత్తులు.

1. టెండరు పంపువారు టెండర్లను సీలు కవరులో రిజస్టరు మూలకముగా గాని, నేరుగా గాని సదరు దేవస్థానముల మేనేజింగు ట్రస్టీ రగు యేకొల్లు సుబ్బయ్యశెట్టిగారి పేరట [illegible] వలెను.

2. ప్రతి టెండరుతోటి రు 100 లు ధ[illegible] వస్తును నేరులోగాని, మనియార్డరు ద్వారాగా[illegible] చెల్లించవలెను.

3. కవులు 1935 సం॥రం ఏప్రెల్ నె 1 తే మొదలు 1940 సం॥ మార్చి ఆఖరు వరకు 5 సం॥లకు యివ్వబడును.

4. టెండరు హిందూమత ధర్మాదాయముల బోర్డువారి వుత్తరువుకు లోబడియుండును.

5. బోర్డువారి వద్దనుండి సదరు టెండరు మంజూరు వుత్తరువువచ్చినతరువాత టెండరు దారునకు తెలిపిన 15 రోజులలోగా టెండరు దారు తన స్వంత ఖర్చులతోటి కవులునా రిజిష్టరు చేయించుకొనవలెను.

6. టెండరుదారు సకాలములో అనగా పైనేరా షరత్తు ప్రకారం కవులు వ్రాయించి రిజిష్టరు చేసుకొనని యెడల అతను చెల్లించిన ధరావతును ముజరా యివ్వకనే తిరుగా టెండర్లను పెట్టించి అందుల నష్టములను సహా అతనిమీద వసూలు చేయబడును.

7. మక్తా రెండు వాయిదాలుగా అనగా ప్రతి సం॥రం డిశంబరి ఆఖరున సగము మొత్తమున్నూ మార్చి ఆఖరున సగం మొత్తమున్నూ చెల్లించవలెను.

8. మక్తా వాయిదా తప్పినయెడల వాయిదా తేది మొదలు నెల 1 కి రు 100 కి రు 0-12-0 లు వడ్డీ చొప్పున చెల్లించవలెను.

9. టెండర్లను అంగీకరించు విష[illegible] గాని తోసివేయు విషయములో గాని [illegible] ముల ధర్మకర్తలకు సంపూర్ణ [illegible] యుండును.

కవులు మామూలు షరత్తుల ప్రకార[illegible] బడును.

షెడ్యూలు.

మెట్ట	య 402	63
మాగాణి	య 18	27
కల్లు	420	90

ధర్మకర్తలు
యేకొల్లు సుబ్బయ్యశెట్టి
కరణం సుబ్రహ్మణ్యంచెట్టి
మాలెం రామయ్య

ప్రకాశంగారి అభ్యర్థిత్వము

స్వామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు భారతశాసనసభ సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడుటచే, ఖాళీపడ్డ మదరాసు శాసనసభ స్థానమునకు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారిని కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిలుపుటకు 29 తేది మదరాసు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారును, ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారును ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించారని తెలియుచున్నది.

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీబోర్డుపరిపాలన

—

జమీందారుని అధ్యక్షత.

—

1. యీబోర్డునకు గడచిన 20 సంవత్సరము లగా జమీందారులే అధ్యక్షులై పరిపాలన సాగు చున్నది. ఇంతకాలమే బోర్డు యొకని అధ్యక్షత క్రిందనే యుండియుండదు. మాబోర్డుమాత్రము మాస్థానిక జమీందారుల హస్తగతమై యున్నది. వారే దానిని గుత్తగొని యున్నారు. యెవరు గుత్తను తీసుకొన్నను, అందువలన ప్రజలకు కలుగ వలసిన సౌఖ్యములు వృద్ధినొందిన సంతోషింప వలసి యుండును.

2. అయితే మాబోర్డు పరిపాలన దానికి తల క్రిందులై యున్నందుకు చింతిల్లవలసి యున్నది. అధ్యక్షులౌ జమీందారులు, పలుకుబడి గలిగిన వారు. మంచికి కాకపోయినను, ధనమునకు వారిని అడుగగల సామర్థ్యము యీగ్రామస్థు లకు లేదు. ఏ కొంచెములో యున్నను ఉదా హరణ.

3. గ్రామమును మొదట నిర్మించుటలోనే అప్పటి పెద్దలు దూరదృష్టిచే సౌఖ్యవంతముగా నిర్మించి యుండిరి. అట్లు నిర్మింపబడిన గ్రామ మైనను తగు శ్రద్ధ లేకపోయిన అసౌకర్య మైన దగును.

4. యీ పంచాయతీ బోర్డుకు వచ్చువారా యము తక్కువయినను గ్రామసౌఖ్యమునకు చాలినంత కాక పోయినను కొంతవరకు సరిపో వును. ప్రతిసంవత్సరము కొన్నికొన్ని సౌకర్యము లేర్పరచుటకు తగియుండును.

5. పంచాయతీ బోర్డుకు వచ్చు ద్రవ్యమం తయు గ్రామవాసులకనియు వారి తమ సౌక ర్యములకొరకై యిచ్చుచున్నారనియు మా అధ్య క్షులు ఇప్పటికిని తెలుసుకొందుట మాదురదృష్టము. గ్రామ సమిష్టి సౌకర్యములకు వినియోగింపవ లసి ద్రవ్యము యే యొకరి యింటి జలదారినీళ్లు పోవుటకొరకె జలదారి కాలువ కినిరా, లేక యే యొకటిని తృప్తిపరచుట కొరకు యేయొక్క ప్రత్యేక నౌకరికో ఇచ్చి ఖర్చుబడుట చిత్రము. అనవసరముగు నౌకరులకు మాబోర్డు అధ్యక్షులగారి ఒక లేకమెంబరుగా చాలును. అప్పటి కప్పుడే ప్రత్యేకస్థానము కాచుకొనియుండును. మా అధ్య క్షులు జిల్లాబోర్డు మొదలు గవర్నమెంటువర్కు పలుకుబడి కలిగియుండియు, జిల్లాబోర్డు ధరింపబ లదని కాబోలు యీ గ్రామమందలి హైస్కూ లు గుమాస్తా నౌకరికి యీ పంచాయతీబోర్డు నుండి మేస్త్రీ అను పేరుతో జీతము నిచ్చుచు న్నారు. ఆ మేస్త్రీ చేయునది హైస్కూలు గుమాస్తాపని.

6. అతనికి నెల 1 కి రు 15-0-0 లు చొప్పున సంవత్సరమునకు రు 180-0-0 లు పోవుచున్నది. అవసరమగుపనులు లేక బోర్డులో ద్రవ్యము యెక్కువగా నుండుటచేత నిట్లుచేసిరా వుప యోగించిరందుమా, కాదు. తగు వసతులే లేక యున్నవి. అవసరమగు పను లెన్నియోగలవు. అవిలేక ప్రజలెల్లరు పడుచున్నారో చెప్ప నలవి కాదు.

7. 1933 సంవత్సరం నవంబరునెలలో సంభ వించిన తుపానువల్ల మాచెరువు తెగి గ్రామ ములో కొంత భాగము కొట్టుకొనిపోయి యుండె ను. అప్పుడు కష్టపడిన బీదలమొగలు మాపం చాయతీ బోర్డునకు వినిపింపలేదు. బీదలకు ప్రత్యేక సహాయము చేయుట్కొన్న మాటెగాక

అప్పుడు గ్రామములో కష్టపడిన బీదలలోని గంగ్ల భూమ్యాదుల ఉదాసీనత వహించబడి నందున ఏండ్లనుండి, బహుశా కొందరు నోటీసు లివ్వ కాబోలు, గడచిన జూను, జూలై నెల లలో అతిదుర్గంధమైనట్టి పట్టణమార్గము ఆ గంగ్లను తొలించిరి. అట్టివిని తొలించిరేగాని దానిని సదుపాయముగాని రాకపోకల కనువగు నట్లు బోర్డు చేయుటగాని లేదు. వర్షములయందు ఆ తోవన పోవుటకు అలవిగాక యున్నది. ఇప్పుడు బోర్డు చేయించుట అత్యావశ్యకమై యున్నది. అందుకు సుమారు నూరు రూపా యలలో యింపుమిందు చాలును. అట్టి అత్యావశ్య కమును అవసరమును అగు పని మా అధ్యక్షుల కగుపడక మేస్త్రీనౌకరి సృష్టించి హైస్కూలు పనులు జరిపించుట చోద్యము!

8. ఇట్టి విషయములు ఏబోర్డునందును జరు గుటలేదు. అట్లని విస్పష్టముగా చెప్ప సాహ సింపజాలకున్నాము. మద్రాసు గవర్నమెంటు ప్రధాన మంత్రియగు జమీందారుని పరిపాల నలో ఇట్టి విశేషములు లోకలుబోర్డు చట్టముల ద్వారా కనుబడుటలో వింత యేమున్నది?

9. జమీందారులు అధ్యక్షులుగా కలిగిన బోర్డు లెల్ల యిట్టి వైపరీత్యములే కలుగుచుండు న్నవి. నిరంకుశమువారి స్వాభావికమే కదా.

10. మా పంచాయతీబోర్డు పరిపాలనను గు రించి ఇది మంచి దని చెప్పగల అవకాశము నొకదా నినైనను చెప్పజాలకపోవుటకు చింతిలుచు న్నాము. చెడ్డలా విశేషములు. అన్నిటిని వ్రాయజాలక ముఖ్యములగు వానిలో నొకదా నిని మాత్రమిందు వ్రాసితిని.

11. ఇకమీదటనైన మా అధ్యక్షులు తమ ధర్మమును గుర్తించెదరు గాక.

గ్రామసౌకర్యము నభిలషించు

గ్రామస్థుడు.

—

టాకీలోను, గ్రామఫోనులలోను

ప్రఖ్యాతి గణించిన

న టీ న ట కు ల స మ్మే ళ న ము.

8-12-34 శనివారం

కావలి చిత్తరంజనహాలులో

గుంటూరు మహానంద థియేటర్ వారు

సతీ అనసూయ

అను పుణ్యగాథను అద్భుతముగా

ప్రదర్శింతురు.

అనసూయ:	...	శ్రీమతి కన్నాంబ
లక్ష్మి	... ,,	బాలమణి
ద్యాన్ను	...	శ్రీమతి అంజనీబాయి
నారద	...	సూరిబాబు
మన్మథ	...	సత్యం (8 సంవత్సరాల బాలుడు)

గంజాంజిల్లా జమీన్ రైతు సభలు

3—12—34 తేది ఇచ్ఛాపురం తాలూకా రయితులసభ, 5—12—34 తేది గంజాం జిల్లా జమీను రైతు సభ, 7-12-34 మెలియా పుట్టి యందు పర్లాకిమిడి తాలూకా రైతుల సభ, 8-12-34 సంతగాదు టెక్కలి తాలూకా రైతు సభ, 9-12-34 సోంపేట గ్రామమునందు రైతుసభ జరుగును.

ఒంగోలు తాలూకా ద్వితీయ రైతు మహాసభ.

తే **8-12-34** ది ఒంగోలులో జరుగును.

అధ్యక్షులు

శ్రీ పోతుల బుచ్చప్ప నాయుడుగారు బి. ఎ., బి. ఎల్.,

ప్రారంభోత్సవముజరుపునది.

శ్రీయుత జాగర్లమూడి కుప్పుస్వామి చౌదరిగారు

రైతులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

సూదనగుంట రాఘవయ్య,

కార్యదర్శి.

నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బోనస్ సంవత్సరము 1934.

నేషనల్ యిండియన్ అనగా క్లెయిములను త్వరగా పరిష్కరించుట యని తాత్పర్యము.

మద్రాసు గవర్నమెంటు యొక్క చీఫ్ మినిష్టరుగారైన

(డాక్టర్ సుబ్బరాయన్, ఎం.ఎల్.సి.) గారేమి వ్రాయుచున్నారో చూడుడు.

"నా కుమారునికి 21 సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చునరికి భీమా మొత్తము నిచ్చు షరతుతో ఒక పాలసీ తీసుకొంటిని. ది నేషనల్ ఇండియన్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీవారు సదరు క్లెయిమును అతిశీఘ్రముగా చెల్లి చిరి. కంపెనీ చాల సుస్థిరముగా నున్నదని దృఢపరచుటకు చాల సంతోషముగా నున్నది. ఇండియన్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీకి సర్వవిధ ముల భారతీయ ప్రజలు ప్రోత్సాహ మొసంగవలెను. మార్టిన్ అండ్ కంపెనీవారు, యీ కంపెనీకి మేనేజింగు ఏజంట్లుగా నుండు టయే కంపెనీ సుస్థిరముగా నున్నదనుటకు ప్రబల నిదర్శనము. ఎందు వల్లననగా, సర్ రాజేంద్రనాథ ముఖర్జీగారు, భారత వర్తక ప్రముఖు లలో అగ్రగణ్యులు. పెట్టుబడి కానులకు వీరి తోడ్పాటు నిస్సంశ యమయిన పూచిగా నుండగలదు.

(సం) పి. సుబ్బరామర్, జమీందార్ ఆఫ్ కుమారమంగలం.

సరసమైన షరతులపై ప్రాతినిధ్యములేని తావులందు ఆర్గనైజర్లు, ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములకు:—

మల్లవరపు రామారావు,	టి. వి. రాఘవయ్య,
ఆర్గనైజింగు యిన్‌స్పెక్టర్,	స్వదేశి సంస్థానములతో కూడిన
జత్తిగోట అగ్రహారం, నెల్లూరు.	మద్రాసురాష్ట్రమునకు కార్యదర్శి,
	పో. బా. 150., మద్రాసు.

నెల్లూరు జిల్లా రైతు మహాసభ

డిశంబరు తే 10 ది కోవూరులో జరుగును.

అధ్యక్షులు

మ॥రా॥శ్రీ పెళ్లేటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

ప్రారంభోత్సవము జరుపునది

గోదావరి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుండిన రైతునాయకులగు

మ॥రా॥శ్రీ ముళ్లపూడి పల్లంరాజుగారు

అసెంబ్లీకి ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులుకూడ విచ్చేయుదురు.

రైతు లెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

నన్నపరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డి	బొమ్మ శేషురెడ్డి,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు.	పొట్లు శ్రీరాములురెడ్డి,
కాటంరెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి,	నన్నపరెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి,
కోడూరు రాధాకృష్ణారెడ్డి,	కార్యదర్శులు.
ఉపాధ్యక్షులు,	

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరుతాలూకా పాటూరు గ్రామమున రైతులసభ 6-12-34 తేది జరుగును.

విశాఖపట్టణంజిల్లా జమిలి గ్రామములో 29-11-34 నుండి రైతునాయకులు ప్రారంభించ బడినది.

గుంటూరు మండల ద్వితీయ రైతు మహాసభ 29-11-34 తేది నర్సరావుపేటయందు శ్రీయుత కొత్త రామయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

కృష్ణా జిల్లా రైతు మహాసభ నవంబరు 30 తేది బందరుతాలూకా ఈడుపుగల్లు గ్రామములో జరిగెను.

రిమిషన్ యిచ్చినారు

గత ఫసలీలో గవర్నమెంటు గ్రామా ధ్యలలో మాగాణికి యు 1-కి 0-1-6 లు, మెరకకు రు 1-కి 0-1-0 లు చొప్పున వసూలు పరచక నిలిపి పెట్టిరి. ధరల మాంద్యం, ఆర్థికపరిస్థితులు మార్పులేనందున రివిన్యూబోర్డువారి రిపోర్టుమీదట సదరు నిలిపిపెట్టిన మొత్తములను రిమిషన్ యిచ్చినట్లు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తర్వుచేసిరి.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
7-12-1934

తిరుగా ఉప్పు చేసుకొనుట.

1931 సంవత్సరాన జరిగిన గాంధి ఇర్విన్ ఒడంబడిక ప్రకారము సముద్రప్రాంతములవారు ఉప్పు చేసుకొని స్వయముగా వాడుకొనుటకును, ఆగ్రామములో అమ్ముకొనుట వగైరా సదుపాయములుగల్పించబడెను. కాని ప్రజలు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన అవకాశమును దుర్వినియోగముచేసిరని కొన్ని ప్రాంతములలో ప్రభుత్వమువారు ఆ యవకాశమును రద్దు జేసిరేగాని తక్కినచోట్ల ఆయొడంబడిక అములులో నేయున్నది. కావుననే ఒడంబడిక అములులోనుండు గోగులపల్లె (నెల్లూరు జిల్లా) మొదలగుచోట్ల ఉప్పు చేసుకొని ప్రజలనుభవించుచుండుటయు, గూడూరు, సూళ్ళూరుపేట మొదలగు ప్రాంతములవారికి మాత్రము ఆయవకాశము ప్రజలు దుర్వినియోగముచేసిరని రద్దుపరుచుటయు జరిగినది.

ఈవిషయమున మహాత్మునికి సాశయమురాగా రాజప్రతినిధికౌన్సిలు ఆర్థిక సభ్యుడగు షుస్టరుగారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరిపిరి. ప్రభుత్వసభ్యుడు గాంధిగారికి వ్రాసిన జాబులో వెనుకటి గాంధి ఇర్విన్ యొడంబడికలోని ఉప్పుభాగమును రద్దుచేయలేదనియు, ప్రజలు దుర్వినియోగముచేసినచోట్ల మాత్రము రద్దు చేయుబడినదనియు, అచ్చటి ప్రజలైనను తిరుగా స్థానికాధికారులకు దరఖాస్తుల బంపిన అచ్చటి పాట్లు అధికారులతో సంప్రతించి తిరుగా ఉత్తరువులు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇవ్వగలరనియు, వ్రాసిరి.

కావున ఉప్పుచేసుకొను అధికారమును రద్దుజేసిన ఆంధ్రప్రాంతాలు.

"(1) గూడూరు సూళ్ళూరుపేటతాలూకాలు, (2) కడపజిల్లా (3) అనంతపురంజిల్లా (4) బళ్ళారి జిల్లాలో కొన్నిభాగాలు (5) కర్నూలు జిల్లాలో, కర్నూలు, కోయిలకుంట్ల, కంభం, మార్కాపురం, సిరివెల, నంద్యాల, డోన్ప్రాంతం, పత్తికొండ, నందికొండ తాలూకాలు (6) చెంగల్పట్టు జిల్లాలో చెంగల్పట్టు తాలూకాల"

జమీందార్ల నెన్నుకున్నందుకు తగినశాస్తి!

జమీన్‌దార్ల శాసనసభకు పంపదంకొరి వివోటెత్తి, గోష్ఠ్యస్నట్లు చెవిలే విజకపోతిక! నేడు అంటలార్చండి!

ఏమిచేశారం?

(1) పర్లాకిమిడి రాజాగారి పలుకుబడినివినియోగించి ఆంధ్ర ప్రాంతాల ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో కల్పించుకోవడం,

(2) జమీందార్ల మఠా అంతా లోలోపల మంత్రాంగంచేసి సైమన్ రిపోర్టులో, వైట్ పేపర్లోలేని రెండవ శాసనసభను మననెత్తిన రుద్దడం,

ఇవి రెండుతీరని అపకారాలు. వీరిని ఎన్నుకొన్నవారికి జన్మజన్మాంతరం మాసిపోని మచ్చ. గతంగతమే!

వచ్చే ఎన్నికల్లో నైనా జాగ్రత్త!

వారు తిరుగా ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తులంపుకొని ప్రభుత్వానుమతిని బొంది తిరుగా ఉప్పుజేసుకొను అవకాశమును పేరాసచే దుర్వినియోగముచేయక సద్వినియోగము చేసుకొని ఒకపూటకు సైతము గంజిలోనికి ఉప్పుగల్లుకూడ గతిలేనివారలు లాభపడవలెనని ప్రజల హెచ్చరించుచున్నారము. ప్రభుత్వము వారి స్పష్టమైన ఉత్తర్వులేనిదే ఉప్పు తీసుకొన ప్రయత్నించరాదని గాంధి మహాత్ముడు ఆజ్ఞాపించుచున్నాడు.

రద్దుచేయుబడిన భాగమగు గూడూరు సూళూరుపేట తాలూకాలవారు ఉప్పు నునిలువజేసిరని వారిపై కేసులుబెట్టి జుల్మానాలుసైతము విధించియున్నారు వాటిలో కొన్ని మచ్చుకు.

(1) ఇరకాంగ్రామం- కరియం వీరాస్వామిశెట్టి - పట్టుబరచుకొన్న ఉప్పు 5 శేర్లు- 11-9-34 తేది మెజిస్ట్రేటు విధించిన జుల్మానా రు 100 లు

(2) ఇరకాంగ్రామం పొరకా గోవిందుమొదలి - పట్టుకొన్న ఉప్పు 23 శేర్లు 60 తులములు-విధించిన జుల్మానా రు 200 లు

(3) ఇరకాం గ్రామం, పొరకా కృష్ణస్వామి మొదలి-పట్టుకొన్న ఉప్పు 11 శేర్లు 40 తులములు-విధించిన జుల్మానా రు 200 లు,

(4) ఇరకాంగ్రామం, గోవిందుమొదలి-పట్టుకొన్న ఉప్పు, 26 శేర్లు 60 తులములు-విధించిన జుల్మానా రు 200 లు,

(5) ఇరకాంగ్రామం, గుడ్ల కేశవులు నాయుడు- పట్టుబరచుకొన్న ఉప్పు 1 శేరు మాత్రం-విధించిన జుల్మానా రు 50 లు

ఇట్లే పలుచోట్ల హెచ్చుజుల్మానాలు విధించియున్నారు. ఈవిషయములలో జుల్మానాలు విధింపబడియుండువారు ప్రభుత్వముయొక్క అనుగ్రహమునుగూడ సంపాదించుకొనుటకు యత్నించుచున్నారు. ఈమాటైనా అవకాశములు లభించినవారు ఈక్రింది విధులను గమనించి ఇచ్చినఅవకాశమును సద్వినియోగ పరచుకుందురని ప్రజలకోరుచున్నాము.

హెచ్చుజుల్మానాల భరించ మితిలేని బాధలపాలైన వారెందరోయున్నారు. అట్టివారివిషయములో ప్రభుత్వంవారుకనికరముజూపుట అత్యవసరమనిమామనిని. ఉప్పుచేసుకొనువారు ఈక్రింది ఒడంబడికషరతులను భంగపరుపరాదు.

ప్రభుత్వమువారి 1931 సం॥ ప్రకటన.

(1) ఉప్పు దొరుకునట్టి ప్రాంతములకు చేరువనున్న గ్రామములో నివసించుచున్న బీదవారు తమ ఉపయోగము నిమిత్తమును ఆ గ్రామములలో నమ్ముకొనుటకును ఉప్పును తీయవచ్చును, తయారు చేయవచ్చును. (వంటకు, పొలముల యెరువుకు, పశువులకు, పల్లెవారు చేపలను నిలువయుంచుటకు యీవుప్పును వుపయోగించవచ్చును)

"2. ఇందులకు గ్రామస్థులు ఉప్పుమడులను తయారు చేయవచ్చును.

(3) ఇతర గ్రామములో యీవుప్పును వారు అమ్మరాదు. అందువలన యీరీతిగా ఉప్పు చేయువారును, దానిని తీయువారును, ఒకరు స్వయముగా మోసుకొని పోగలిగినంత ఉప్పునే మూటకట్టుకొని తీసుకొని పోవలెనుగాని బళ్లు గుర్రములు ఎద్దులు మున్నగు వాటిమీద వేసి తీసుకొని పోగూడదు.

(4) ఇట్టి సదుపాయము లియ్యబడిన ప్రాంతములలో ప్రజలు ఉప్పుమడులను పెట్టుటకు ప్రభుత్వోద్యోగులు పెట్టి అభ్యంతరమును కలిగింపరు అనటం కావలివారి నుంచరు.

(5) ఒక ప్రాంతములోని ప్రజ లీసదుపాయమును దుర్వినియోగము చేసినచో నదట సదుపాయము రద్దుచేయబడును. ఒకో గ్రామమునకు కావలసిన దానికంటె మిక్కిలి హెచ్చుగా ఉప్పును తయారుచేయు నెడల లేక తీయునెడల నది దుర్వినియోగ మగును."

బడి సుబ్బమ్మగారికి బహిరంగ లేఖ

నెల్లూరు పురపాలక సభ్యురాలగు శ్రీమతి బడి వెంకట సుబ్బమ్మగార్కి-

నం 20 వ వార్డు వోటర్లు వ్రాయు బహిరంగలేఖ.

తమరు యీ పురపాలక సంఘమువారిచే స్త్రీలకొరకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థానమున ప్రతినిధులైయున్నారు. మీరు గత ఎన్నికలయందు మాయందరి సహాయముచే జయమునుబొందిరి మా వార్డునకెన్నియో పౌకర్యముల నేర్పరచుట్లు లెక్కలేని ప్రమాణములు యిచ్చి వుంటిరి. దీనిలో నొక టైనను నెరవేర్చలేక పోవుటయేగాక మూడు సంవత్సరముల పరిమితి కాలములో మావార్డుకు యేమియు చేయకపోవుటవలన మిమ్ములను గూర్చి విచారించుచున్నాము.

తమ యసాధారణ ప్రమాణములన్నియు ఎన్నికల సందర్భమున గావించినట్టివిగా దలచినను సామాన్య కార్యములను కూడ మీరు నెరవేర్చకుండుట నరు కోరనేయము. యిట్టి మీరు మొన్న జరిగిన ఎన్నికలలో మాకు ప్రతినిధిగా మరల మమ్ము యిష్టపించి మా సహాయము అపేక్షించినపుడు మే మందరము ఏక కంఠముగా మీ భాగ్యమును మీరు నిర్వహించపలేకపోయి యుండుటచే మా అభిమానమును గోల్పోయితిరి. అట్టి మీరు మరల మాప్రతినిధిగాయుండ నిర్వహించుటకు రాదు సాహసము, అని యెంఖమాటయు లేకయుంటిమి. కాని తాము కడచిన తమ వర్గలను గూర్చి పశ్చాత్తాపపడి యీసారి జయమును బొందినచో మీరు పురపాలక సంఘ సభ్యురాలుగా నిర్వహింపబోవు ప్రతి కార్యమును మా అనుమతిమీదయొనర్చ మాసిశ్వాసమునకు పాత్రురాలై తమ యిద్దర్శి స్థానమునకు వన్నె తెచ్చెదనని ఎన్నిమారులు బహిరంగముగా చెప్పియుండుటచే మిమ్ము యీసారి పోటీలేకయే ఎన్నుకొంటిమి.

యిందుకుఫలము ఏమైనది. తమ తొంటిపద్ధతిని విడువకుంటిరి. "అదిలాగే యిందసపాటి" అనునట్లు మొన్న జరిగిన పురపాల కాధ్యక్షుని ఎన్నికయందు మా వృద్దేశముల గంగకలిపి "ఏటికి ఎదురీదినట్లు" పాదుల ఆశయములకు వెన్నుజూపి, స్వార్థమును విడనాడలేక పోయిరి. అదియు చెడునలేక, ముఖ్యవుద్దేశము వెన్నంటి తాలూకా కార్యమున కృతకృత్యులైనట్టి యీ లేకమున యీ కోపోటులకు నొర్పు పోసుమమును విడనాడి, స్వామికార్యముల మరచి స్వహాసమ్ముఖుడై ప్రాణనాధునికి వీర ప్రపహోచిత కార్యముల జయిత్రికి తెచ్చి రణరంగమునకు బలిగా నిచ్చుటకు సంసిద్ధులైన వారీమతల్లులు జనవంతిన యీ విక్రమసింహపురమున నేటికొక రెడ్డిసవల్లి తాకేసిన దాసలన్నియు అపరమెరుపులుగా వెలుగ్రవేసినది అని జనులాడు మాటలు మేము వినవలసి వచ్చినది.

ఇట్లు మీరు మావిశ్వాసమును గోల్పోయితిరి గాన మీరు మా ప్రతినిధులమని చెప్పకొనజాలరు గాన, తాము యీప్రస్తుతపదవికి రాజీనామా యొసగి, మరల ఎన్నికల జాపించి, జయమును పొంది కృతకృత్యురాలై యుండుట గౌరవాస్పదమని తమకు మరవి పూర్వకముగా విశదపరచుచున్నాము:—

ఇట్లు,

యం. వి. సుబ్బయ్య, యస్. వెంకసుబ్బయ్య, టి. శేషురెడ్డి, పి. వెంకయ్య, శివరామలింగయ్య, టి. కోటయ్య, పి. నారాయణమూర్తి, జి. వి. సుబ్బయ్య, అల్లంపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, కె. కృష్ణయ్య, పిరాజత్తిన వీరయ్య, పి. వి. సుబ్బరామయ్య, కె. శివరామయ్య, పి. వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంనాయుడు, వృద్దంటి అది శేషయ్య, కల్ప కోటయ్య, జి. సుబ్బరాయులు, పి. వి. రాఘవయ్య, యం. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, పత్రులు.

పొరపాటు.

(లోకసంచారి)

బొబ్బిలివారి నెల్లూరు ప్రోగ్రాములను గూర్చి నేను ఈసంచికలో వ్రాసిన విషయములో జస్టిసు వారి చిన్నరు పార్టీకి కమిటీయున్నట్టు వ్రాసితిని. అది పొరపాటు టీపార్టీకే మాత్రమే అనిచెట్టు వ్యయింకావలెను.

కోవూరులో రైతులసభ.

పై మహాసభకు 10 తేది ప్రారంభోత్సవము మల్లిపూడి పల్లంరాజుగారిచే జరుపబడునని ప్రకటింపబడెను.

వారుకారణాంతరములచే రాజాలకి పోవుటచే సర్దారు దండు నారాయణరాజు గారిని ఆహ్వానించిరని తెలియుచున్నది.

నాటకాలు మునిసిపాలిటీ.

అంతేకా ఇంతేనా అడుగవలసినది?

మన మునిసిపాలిటీ సేవ ప్రతిష్టలు యితర విషయాలలో వీస్తున్నా, నాటకప్రదర్శనాలను ఏర్పరించడంలో మాత్రం అనుమానం లేని అ ప్రతిభ అంతా కీర్తి సంపాదించుకొన్నది! ఇంకేమి కావాలి?

బుద్ధితో ఒక సమాజం వచ్చి నాటకం వేసిందా, మనవూరివారు టిక్కెట్టు లేకుండా పోయ్యేదానికి వింత వింత మార్గాలు వెతుకుతారు. ప్రతి వూళ్లో పోలీసు పారుంటే యిక్కడ మునిసిపాలిటీ ముందరై పొయ్యుటుంది. కౌన్సిలర్లు కూడ దర్జాగా జయ విజయులు మాదిరి ఇరు పార్శ్వాలా "మిత్రులు బలపడేవుంటే" అనే ప్రబంధ ఫక్కీలో ఎఫ్. ఎస్. గా ప్రవేశిస్తారు. కొంత అధికారం చెలాయించాల్సిన సానిటరీ ఇన్స్పెక్టర్లు అధికారానికి లోపముంటుందా? ఈ ఆరోగ్య అధికారి ఒక్కొక్కరూ పదిమందికి తక్కువలోపల ప్రవేశపెట్టరు. వీరిని కనుకొని పోలీసుగా వచ్చిన ఎవరిని టిక్కెట్టు అడిగినా ఏదో ఒక అవాంతరం జరిగింది! "విత్ ఫామిలీ" అని లేకుంటే ఆటకు రైపిస్తు ఎగిపోతుంది. ఇంతకూ ఫామిలీ అంటే ఇతర మిత్రులే లేండి. నాటకాలు యీ విల్లం దేవతల దయారసానికి, మనోవుల్లాసానికి లోబడే జరగాలి! రెవెన్యూ ట్యాక్సులో ఫ్రీ, మైలేజీ ఫ్రీ, క్రిమినల్ కేసులని వెతకంపులూ. చూడండి అధికారం ఎట్లా దుర్వినియోగపరుపబడుతున్నదో! ఛేర్మన్, కారు పత్ని పాలనా శ్రీవారలకు కౌన్సిలరులు అందరూ ఈ చీకటి తొలగించకపోతే మునుపూరు ఇంకా దుర్గతానికి పాల్పడుతుంది. లోకం దెలిసిన ఛేర్మన్ తనవారనే వారి మాటలువిని ఊర్కొన్నే ఇంకా పానిస్తే వారి పాలవాడకురె ఓడుబోస్తుంది.

ఇదికాక కౌన్సిలర్లుకూడ కొందరు నాటకశాలలో అధికారంలో చెలాయించ ప్రయత్నిస్తున్నారు. వెనుకటికి ఒక కుర్ర కౌన్సిలరు అధికారం చెలాయించబోయి శృంగభంగమై ఛేర్మన్‌గారి చేత ఓదార్పుబడినారని వినికిడి. ఇకముందుకూడా ఛేర్మన్ ఇట్లనే ప్రవర్తిస్తే పదవు.

ఇక · హిందు థియేటర్ వారి ఆనవాయి నాటకాదర వినండి దీని అ తరాస్థం కనుక్కొంటే ఇరుపక్షాలకీ మోక్షసాధకం.

కేబాలవారు (రైన్-ఛేర్మన్ అండ్ పార్టీ) వచ్చినారు. ఫ్రీ హాలునుంచి, పేమబల్లల గల్లరితోకూడ తెప్పించుకొని సొంతానికిగా సాయంత్రమే వేయించుకొన్నారట! 'రిజర్వుడు' అని కొన్నిటికి చీటీలు అంటించినారట. కాని, యీ ఘనకార్యాన్ని సాక్షాత్తు ఒక స్వామి టికి ఇన్స్పెక్టరుగారు అజాగ్రత్తవల్ల వచ్చిన కొందరు కూర్చొని మంతవాటి చీట్లు పెకి పార వేసినారట. ఇంతలో రామలూరు శివరామయ్య, రామస్వామయ్య, గమరా రెడ్డి, శ్రీరాములు శెట్టి గారలు ఇంకా ఇట్లాంటి మొదటి తరగతి వారు లలో చేరిన పెద్దలువచ్చి 'కూర్చున్నారు కుర్చీలో వారైనారు.' కేబాల సోదరులు లోపలికి వచ్చి వుండేన అక్కడివారు పోటు యిచ్చియుండును. కాని వారు ఏమి ప్రమాదమో, పట్టుదలతో పెద్ద మనుష్యులను లేవకొట్టాలను కొన్నారు. శివరామయ్య, రామస్వామయ్య వగైరాలు (ఇదంతా లేవరని తెలిసినవారోలు) లేచిరా దు. అప్పుడు 'శిక్షారక్షణ' వచ్చి కూర్చుండగా, రివ ప్రమదం తానికి పోలేదు. గాబట్టి కుర్చీల మొక్కొని వున్నారు. ఇక మొదటి తెర!

లోపలి మాటదుగాళ్లే స్టేటస్ గల చిట్టి ఇస్తారా లను లేది అనుమతి చ్చే అంత తక్కువ తర వివాదు అక్కడ ఎవరూ లేరు. (శెట్టిగారు కుర్చీలకు చెప్పకమునుపమే స్వాతంత్ర్యంగా వుండేది.) అంతగాక కుర్చీకి చిటీవుంటే (రాగాంగమనించాలి) కూర్చోవడం ఎంత మర్యాదగాదో, కుర్చీలు తెచ్చుకోవడం అంత తెలివికి మారుమైపోయి కష్టంది. కుర్చీలు తీసుకుపోను వచ్చిన మహాకాయులు చిట్టీకి పెట్టవలసినవి రెండు తిరుమాలితోగూడా పెట్టేవారికి ఆంది కకేటకమూ రవాన్యానించింది. ఇంతకు ముందు ప్రతి నాటకంలో స్థానబలిమి చూయుకొని గలభా చేస్తుండిన వీరు భంగ కృంగంతో పోయినారు. వివాహ శ్రేయస్సైన స్థానాలు తప్పించి కూర్చున్నండిన ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారు ప్రకారంగా చిరాయించిన అనుభూతో కాలంకంతా ముందు జరుగుతుంది మునల్లపండుగ అన్నమైంది. పర్దలోయున వి. వి. కృష్ణయ్యమాలు రెడ్డిగారి మిత్రులు వింటేనా!

ను. చివరకు నాటకం పూర్తిగా ఆడినారు. తిరుకు వాటునారులు జయం తమదనుకొన్నారు.

కాంతంగా ప్రవర్తించిన మునిసిపల్ వార్డు కృష్ణారావు, నాగేశ్వరరావులేకుంటే ఇంకెంత గలభా అయ్యేది! వారిరివురికి ప్రశంసించవలసిందే గదా!

కేబాల ప్రాయమైన యీ అధ్యాయం ఇట్లా ముగిసింది. ఇకముందు ఇట్లాటివి జరుగకుండా ఛేర్మన్ చూచుకొందురుగాక! శాంతి నెలకొనును గాక!!

ఈనాటలలో మాసుకుగుచినా నాటకంవారు ఇంతవరకు అన్ని నాటకాలు రక్తి చెడకుండా ఆడి గౌరవం సంపాదించుకొన్నారు. ప్రతి వేషాన్ని ఒప్పించిన మూరిబాయి, పాడి సౌందర్యంగా చేసిన కాన్నాంబ పొగడవలసినవారే.

—తోలుబ్రలు చూస్తుండిన ప్రేక్షకుడు

స్తంభనవటి

(ధాతువృద్ధి మాత్రలు)

ప్రాణాధారమైన రక్తమును శుద్ధపరచి వృద్ధిచేయును. స్పెర్మటోరియా యను శుక్ల స్ఖలితమునకు అమోఘమైనది.

ఇప్పటి కాలములో అనేకులు దురభ్యాసములకు లోనై వ్యభిచార దోషము వలన శరీర దారుఢ్యము చెడి రోగములపాలై కష్టముల పాలగుచున్నారు. పై కారణముచే కంటిచూపు చెడి కీళ్ళ నొప్పులచే బాధపడుచు, సంతాన హీనులైనవారి ననేకులనున్ను, నరములయొక్కయు ఇంద్రియము పటుత్వములేక బలహీనులైన యువకులు నెందరినో మా వైద్య పరీక్షానుభవములో చూచి, చికిత్సచేయ కలిగితిమి. ఇట్టి బాధితు లనేకులు తమ దుస్థితినిగూర్చి మొరపెట్టుచు తొందరపెట్టగ శీఘ్రగుణకారియగు మా స్తంభనవటియను దివ్యౌషధమును తయారుచేయ గల్గితిమి. నిస్త్రాణ, సంతానహీనత, అజీర్తి, మూత్రపక్కవ, నడుములపోటు, కీళ్ళనొప్పులు, జ్ఞాపకశక్తి చెడుట, నపుంసకత్వము యిత్యాదులకు శీఘ్రం పోగొట్టును. స్వప్నస్ఖలనము నాపును. శుక్లమును వృద్ధిచేయును, శుక్లదోషమును పోగొట్టును. ఇది అమూల్యమైనట్టియు, అమోఘమైనట్టియు యౌషధరాజము.

10 మాత్రలు రు 1-0-0   25 మాత్రలు రు 2-0-0

డాక్టర్. కోటాస్ ఎమ్. ఎస్. మెడికలుహాల్,

146 బ్రాడ్వే మదరాసు.

రెడ్డి సోదరులేగాక వెనుకవచ్చి కూర్చొన్నంటే ప్రజల దృష్టిలో వారు చాలా గొప్పవారై వుండేవారు. కాని దురదృష్టపు సలహాలవల్ల ఇంటికిపోయి తిరుగబడ్డవారు చేసింది సబబని తలచినారు.

ఈ తమవారి ప్రకారం జరుగుతుంటే నాటోటి వాండ్లు చాల సంతోషించి వుందురు. రాజధాని కంతా చిన్న వైస్ ఛేర్మన్ అయిన రెడ్డిగారు పట్టుదలగా రెండు గంటలకు నాటకం నిలిపివేయుటని ఆజ్ఞాపించి పోయినారు. సముద్రం అలలకు కాపేచిన పొర కెమ్ము రాజమహేంద్రి సమాధిలో చిక్కిపోయిన యీ రూలును రెడ్డిగారు వైసులోని అధికార దుర్వినియోగానికి ఉపయోగించి చేసుకొన్నారేమో పాపం! మనవలసిన పంతం!! నాటకం వాళ్లేమాత్ర వైస్ ఛేర్మన్ వచ్చువృద్ధానికి కొద్ది తక్కువ వరకుతం చెల్లని మాటే కదా! పాపం ఇంతమా వాళ్లేమి చేసినారు?

రెండుమకు కథాపరుగానం కొట్టివేసినది సంబరయుం డిట్టుగునా: శిక్షలు కుడిచేత అధికారులు నాటకం నిలపమన్నారు. ప్రేక్షకులు అడుగుతున్నారు. కేర్లు పూరకే వాదిస్తున్నారు. ధనికులు వంతాలుకొండ నాటకంవాళ్ల కన్నుతిస్తామన్నా

వెంకటగిరి జమీన్ రైతుల సభ

పై సభ రైతు రక్షణ సంఘమువారి సంపర్కమున వెంకటగిరిలో ఈనెల 9 తేది ఉదయం 9 గంటలకు జరుగును.

ఈసభలో రంగనాయకులుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. సభా తీర్మానములను గూడూరు సబ్ కలెక్టరువారికి వెంకటగిరి మకాములో రైతులందరు కలిసి రంగాగారికి రాత్రి రైతుల విందు జరుగును.

సూళ్లూరుపేట జమీన్ రైతుల సభ.

ఈనెల 7 తేది పగలు 1 గంటకు శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద కొలమానాలూరుకు 3 మైళ్లలో హుసూరు చలివేంద్ర గ్రామమున జరుగును. ఈసభా తీర్మానముల కలెక్టరుగారికి సూళ్లూరుపేట మకాములో రైతులందరు చేయుదురు.

తుంగభద్ర నీటి తగాదా

మధ్యవర్తి లేకయే

పరిష్కారమగు సూచన

మదరాసు, మైసూరు, హైదరాబాదు, బొంబాయి ప్రభుత్వముల అక్టోబరు 2 తేది తుంగభద్ర నది తెరిచేరియాటులో సమావేశమై తుంగభద్ర నీటి తగాదాను పరిష్కారము చేసుకొనుటకు ప్రయత్నించెను. అప్పుడు పరిష్కారము కుదురలేదు. భారత ప్రభుత్వమును మధ్యవర్తిగా నియమించుకొన నిశ్చయించిరి.

తుంగభద్రలో సంవత్సరమునకు 2,75,000,000,000 ఘ. అడుగులనీరు ప్రవహించునని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు అంచనావేసిరి. మైసూరు ప్రభుత్వము దీనిలో మూడవవంతు అనగా సుమారు 90,000,000,000 ఘ. అడుగుల నీరు తనకు కావలెనని కోరెను. తక్కిన ప్రభుత్వము లిందులకు సమ్మతింపలేదు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారి అంచనా సరియైనది కాదనియు, నీటి కొలవు దినములలోగూడ తుంగభద్రనుండి 3,25,000,000,000 ఘ. అడుగులనీరు ప్రవహించునని మైసూరు ప్రభుత్వము స్పష్టపరచెను. తనకు 90,000,000,000 ఘ. అడుగులనీరు చాలునని మైసూరు ప్రభుత్వము తెలిపెను. మైసూరు ప్రభుత్వమువారి అంచనా సరియైన పక్షమున 50,000,000,000 ఘ. అడుగులనీరు మదరాసు హైదరాబాదు ప్రభుత్వములకు పంచబడునని తెలియుచున్నది. పై పరిస్థితుల కనుగుణ్యముగా మధ్యవర్తితో అవసరము లేకయే పరిష్కారము కుదురవచ్చునని తెలియుచున్నది.

తుంగభద్రనీటి విషయమై మైసూరు ప్రభుత్వమువారి అంచనా సరియైనదగునా కాదా, అంచనా సరియైనపక్షమున నీటి ప్రవాహములో తమవంతు ఎక్కువ వచ్చుచున్నందున మైసూరు ప్రభుత్వము 90,000,000,000 ఘ. అడుగులనీటిని పంచుకొనుటకు మదరాసు, హైదరాబాదు ప్రభుత్వములు సమ్మతించునా లేదా అను రెండు ప్రశ్నలు తేలవలెను.

డాక్టరు

యం. కె. కోరాగారి

దంత చికిత్సాలయము,

ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

ఆహారమును బాగుగా నములుడు! జీర్ణశక్తిని పెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! చెడిన, వూడిన దంతములను పూర్తిగాగాని, లేదా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుడు. మొగములుండు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతములు కట్టుట గ్యారంటీ ఉపయోగము.

[illegible]

ఒరిస్సా రాష్ట్రము జమీందారు ప్రయత్నములు

(అంధవరపు లక్ష్మణమూర్తి గారు)

సత్య ధర్మములు, కర్తవ్యములు, మాప్రభాభి మానము ధనబలముచేతను, పశుబలముచేతను, నాశ నమై నిర్మూలమగుచున్నవి. ధర్మపాలన అడుగంటినది. ప్రజాభిప్రాయము కానరాకున్నది. ఆత్మశక్తి క్షీణించుచున్నది. ధర్మము మాయ పాదములు నశించినవను వారొక్కటే ప్రత్యక్ష నిదర్శనము. ధనాంధులకు, ధర్మాధర్మములు, సత్యాసత్యములు, కర్తవ్యాకర్తవ్యములు దృష్టికెక్కవు. నల ధర్మరాజాదులు నశించినారు. రావణ హిరణ్యాదుల దుర్మార్గపాలన నశించినది. సామ్రాజ్యము సహా అంతరించినది. రామరాజ్యము, రామపాలన, నేటికిని మనోదృష్టులకు గోచరమగుటలేదా? అధర్మము పెంచి, నిరంకుశత్వముచే సహ్యాసాధు రాజ్యపాలన చేయలేదా? నేను ఆ సహ్యమేనా ప్రపంచమున కారణ్యమై అగ్రగణ్యమై మునుపటి అధర్మపాలన నాశనముచేసి ప్రజాభిమానము జూర గొని ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గనుచున్నది. దేశములు తారుమారగుచున్నవి. నిరంకుశత్వము అధర్మము ఆత్మశక్తిచే నుత్తునియలు చేయబడుచున్నది. సత్యము నిష్కళంకమైనది. మరియు పవిత్రమైనది. ధర్మమే జయము. ధర్మము నిప్పువంటిది నిప్పువంటిది. సత్యధర్మము లెప్పటికైనా నశించనేరని ధనములు. కంకాళవిలీనములు గానేరవు. కొంతసేపు ధర్మ సత్యముల వెల్లడిచేయును. కత్తి దూసి జళిపించుటచే యెంతకాలము రాజ్యపాలన జరుగును? త్యాగ ధర్మముచే జయమందునను వార్త కిక నిన్న మొన్నటి భారత శాసనసభల ఎన్నికలే ప్రబల నిదర్శనములు. శాశ్వతికముగా కుతంత్రములు, దౌర్జన్యములు జయమొందినటుల రూపించినను, నిడివిపై నిర్మూలమై ఏకాకి అరణ్యములలోనో, ఏ అగాధ సముద్రములోనో, అంతరించును. ఓరిమి, శాంతిమి, వహించి చూడవలెను.

జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ రిపోర్టు నిజ రూపము తెల్పకయే చెప్పుచున్నది. "పాడువు మినహా గోదావరు, లా-ఆర్డరు మినహా అధికారము. ధర్మము, సత్యము మినహా న్యాయము." కమిటీ రిపోర్టుయే ధర్మ దూరమైనప్పుడు అందలి యంశములు జవాంగీకార పెట్లుండును? కంచె యే చేను మేసిన కాపు ఏమిచేయగలడు? బ్రిటిషు గవర్నమెంటులోనే ధర్మము కానరానప్పుడు జమీనులక్షితి వేరుగా వ్రాయవలసినదిలేదు. పాలకుడే అధర్మపరుడైన శాసనసభలో ధర్మము లేదను చేయునది? విశేషమేమి? మాపర్లాకిమిడి జమీనుదారు పట్టుదలకు సంతోషము. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములు కాంగ్రెసువారే కోరు చున్నప్పుడు స్వార్థపరులగు జమీనువారేల కోర కూడదు? నేటికి గాకపోయినను మాపటికైనా భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు కాగలవు. కాక తప్పవు. ధర్మయుతముగా భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు జరిగిన జరుగవచ్చును. అధర్మములకు, మోసములకు, లోబడి రాష్ట్రవిభజన జరిగిన ఉభయులకు కష్టము, నష్టము. ద్వంద్వపాలన మెప్పటికైనను నాశనహేతువు. పర్లాకిమిడి జమీనుదారు ఓఢ్రదేశములో కలుపుటకుగాను ఆ దేశ కుతంత్రములకు, మాయలకు, అబద్ధములకు లోబడి పాలకుల లోబరచి, చివరకు పూర్తి సంకల్పము నెరవేర్చుకొన లేనప్పటికి పరిపూర్ణమునకైనా కొన్ని గ్రామములు, పర్లాకిమిడి పట్టణము ఓఢ్రదేశములో కల్పించుకొన్నారు. ప్రత్యేక ఓఢ్రదేశ నిర్మాణ మవసరము, కాదను వారెవరు? కావలసిన దన్ను. ఓఢ్రదేశ సమైక్యతవాదులకు సహాయపడుటకై మా జమీందారు కుతంత్రము లెన్నో పన్ని కార్యము లొనరించి, చిరకాలా శ్రితులగు వారి కెందరికో ప్రాప్తిస్థాన్య మొనరించిరి. ప్రజలు కనేక నష్టములు కలిగించుచున్నారు. ప్రజలు సహించము లేమ కర్తవ్యము నెరవేర్చువారు, నెరవేర్చుచున్నారు, నెరవేర్చుచున్నారు. ఎప్పుడు ఓఢ్రదేశములో పర్లాకిమిడి చేర్చునని జమీందారు పట్టుదల కలిగెనో అప్పుడే తెలుగువారు అధిక సంఖ్యాకు లని రుజువగునటుల తెలుగువారిని తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. జమీందారుని బెదిరింపులకు తాళజాలక జమీనురైతులు, సామాన్య జమీను ప్రజలు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఇంగ్లండుకు పంపుకొన్నారు. జమీనుదారు సహా ఎన్నియో దఫాలు ఇంగ్లండుకు వెళ్లిరి. వారి ప్రయత్నము నిరర్థకము కైనను, నిష్పక్షపాతముతో న్యాయము లభించుట కెల్లలోనివార్త. నేటికి ప్రజలు జమీనుదారుని, దారుణ కఠిన శిక్షలకును, గోల్మాలులకును, నిరంకుశ పరిపాలనకును, తాళజాలక యదార్థ స్థితిగతులు వసవి చేసుకొన్నప్పటికి జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీలో కొన్ని గ్రామములు, పర్లాకిమిడి పట్టణములో చేర్చుట కర్ధమేమిటో యూహించ లేకున్నాము. పిత్రార్జిత రాజ్యపాలన కీడనుటలో బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారు నిరాకరించుచున్నారు. రిపోర్టు విరాసముగా జరిగిన పర్లాకిమిడి పట్టణముగూర్చి గాని గ్రామములు గూర్చిగాని ధరుపడ నవసరములేదు. పర్లాకిమిడి జమీనుదారు ఢిల్లీవెళ్లి తమ కుతంత్రములు, ఆమలు జరుగునటుల చేయుచున్నారు. అబద్ధపు తంతులు, ఆర్జనములు దినమునకు కొన్ని వెళ్లుచున్నవి. యదార్థము వెల్లడి చేయవలెను. ఇంగ్లాండుకు సహా మన ప్రతినిధిని పంపవలసిన జరూరుగలదు. ఉపేక్షించిన కాక్షవిచారణాసంతరము యిరువురికి తేలిరి. ధనవంతులు పలుకుబడిగల వారగుటచే తిరిగి ఇంగ్లాండు వెళ్లి, మసిబూసి మారేడుకాయచేసి ఏదో విధముగా నేటి బాహాటముగ రిపోర్టులో పర్లాకిమిడి పట్టణము, కొన్ని గ్రామములు కలుపునటుల చేయించుకొనివచ్చిరి. పర్లాకిమిడి జమీను కలిసినను విచారకముచేరు గాని జమీనుదారుని పట్టుదల, స్వార్థపరత్వము, (మూర్ఖత్వము), జూచిన ఓఢ్రదేశములో తెలుగువారి కష్టములు సహించరానివిగా నుండవచ్చును. ఓఢ్రదేశము ధనహీనమైనది. విద్యాహీనమైనది. మదరాసు రాజధానిలోనె, జమీనుదారులు ప్రధానమంత్రులుగా ప్రధానపదవిలోనికి ప్రజలకు ముప్పతిప్పలు పెట్టుచున్నపుడు ఓఢ్రదేశములో సునాయాసముగా మంత్రిపదవులు, యింకను పెద్దపదవులు సంపాదించి జమీనుదారులు కసికీర ప్రజలను కష్టములపాలు చేయుదురు. ప్రస్తుతము చేయవలసినదానికై విచారము చేయనుటకు వీలులేదు. మంత్రిపదవులు సంపాదించి గవర్నమెంటుద్వారా పలుకుబడి నుపయోగించి మిగిలిన జమీను భాగము చేర్చుదురని నావిశ్వాసము. మదరాసు శాసనసభవారు, మదరాసు గవర్నరు, మైత్రాయిగారు, మదరాసు రాజధానిలోనే తెలుగువారి మొర్రలు విచారించి పెట్టుచుండ ఓఢ్రదేశములో తెలుగువారు దుఃఖముల పాలగుదురు. ఓఢ్రదేశములో చేరిన జమీన్ రైతులు పడరాని కష్టములు పొందుదురు. నేటివరకు ఏగ్రామములు చేరునో స్పష్టముగా తెలియదు. ప్రస్తుతము ఇండియా మంత్రిగారు సలహామాత్ర మొసంగిరి. ఈ భాగములు తేల్చుటకు కొంతకాలము, వ్యవధి, అవసరము. పత్రికలనుబట్టి జూడ లండను కామన్సు సభవారు పర్లాకిమిడి తాలూకాలో ఏ స్వల్ప భాగమైనను ఒరిస్సాలో కలుపుటకు ఇష్టపడనట్లు రూపించినది.

(సశేషము.)

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, నుష్కించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వము చేతకిక్కి, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటిని పారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృత మొక్కటే శరణ్యము.

"జీవామృతము" అతి త్వరితముగర క్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వమంతయు కలుగజేసి, నూతనశక్తి, ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును:— పెద్ద సీసా రు 3–4–0.
చిన్న సీసా రు 1–12–0.

తయారు చేయువారు:— ఆయుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు నెం 287 మద్రాసు.

కొత్త అసెంబ్లీ

కొత్త శాసనసభ జనవరి 21 వ తేదిన ప్రారంభింపబడగలదు. మార్చి 31 తేదితో ముగియవలసియుండును. కొత్తసభ్యులు అప్పుడే తీర్మానములకు, ప్రశ్నలకు, నోటీసులను అసెంబ్లీ కార్యాలయము వారికి పంపుచున్నారు. జనవరి 1-వ తేదికి గాని చట్టము ప్రకారము వీరికి సభ్యత్వపు హక్కు రాదు. కావున వీరి నోటీసులను కార్యాలయమువారు భద్రపరచి ఆ తేదినే అందినట్లు వ్రాసుకొందురు.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి జాబు.

జమీన్ రైతు పత్రిక సంపాదకులు గారికి

దయచేసి దిగువ జాబును తమ రాబోవు పత్రికలో ప్రచురింపగోరెదను.

అయ్యా,

తమరు తమ నవంబరు 16-వ తేది పత్రికలో నా "చివరదినాల సేవను" గూర్చి మీరుచేసిన ప్రశంసను చూచినాను. తమ పత్రిక యొక్క వైఖరితోను ప్రచార పద్ధతులతోను ఏకీభవింపని నావంటివానిని గూర్చికూడ ఈమాటమాటలను వ్రాసినందుకును కృతజ్ఞుడనుగా నుండవలెను కాబోలు! మీ జమీందారీ రైతు సంఘము తోటి నాచివరదినాల సంబంధమునందు నా సేవమీకు చివరదినాల సేవగా కన్పడుటయేదు విందచేసిన నాకిదివరకే తెలియును.

విధేయుడు,

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య.

[నవంబరు 16 తేది పత్రికలో "నెల్లూరుజిల్లా ఎన్నికలు" అను శీర్షికక్రింద "ఆకాశరామన్న" పేరుతో ఒక వ్యాసము ప్రకటింపబడినది. దాని లో ప్రతి తాలూకాలో జరిగిన పనిని గూర్చియు, అందుల పనిచేసిన వ్యక్తుల నభినందిస్తున్నా వ్రాయ బడియున్నది. అట్లే నెల్లూరు టౌనుగూర్చి ఈ క్రింది విధముగా వ్రాయబడినది.

"...టౌను, 750 కాంగ్రెసుకు, 40 జస్టిసుకు యిచ్చి కాంగ్రెసభిమానాన్ని ప్రకటించింది. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు చివర దినాల్లో చేసిన సేవ అనన్యం. జ్వరములు మంచమీదుండి ప్రతి నిముసము సేవచేసిరి. చతుర్వేదుల రామచంద్రయ్యగారు, పి. వి. కృష్ణయ్య ప్రభృతులు అతి శ్రద్ధగాచేసిరి. స్టోన్‌హౌసుపేట, సవాబుపేటలలో వైశ్యప్రముఖులు నిరుపమానంగా సేవచేసిరి. విద్యార్థులు చూపిన ఉత్సాహం, ప్రశంసార్హము. అందరు అన్నివిధాల చేసిన సేవాఫలితమే యీ జయము నకు కారణము."

పై వ్రాతలో రాఘవయ్యగారి సేవనుగూర్చి ఆక్షేపణగా వ్రాయబడినట్లు మాకు గోచరించుటలేదు. ఆ వ్యాసమున కాంగ్రెసుకు సేవచేసిన వారిని ప్రశంసించియే వ్రాయబడి యున్నదిగాని, ఒక్కరినిగూడ ఎత్తిపొడిచి వ్రాసియుండలేదు. ఈ సందర్భంలో రాఘవయ్యగారి జాబు మా పత్రికమీద, మామీద దాడి వెడలుటకే వ్రాసినట్లు ఊహింపవలసి యున్నది. రాఘవయ్యగారిని ఆవ్రాతలు నిజముగా మనోవ్యధకు పాలు చేసియున్నయెడల వారు పొరపాటు పడినందులకు మేము చాలా విచారపడుచున్నాము.

—సంపాదకుడు.]

వెంకటగిరి వార్తలు.

దివానుగారు ఎలెక్షను ముందు పట్నముకు పోయి, ఎలెక్షన్ అయిన తరువాత డిసెంబరు 23 తేది వెంకటగిరికి వచ్చిరి. ఎలెక్షనుకు ముందు వచ్చినట్లే వచ్చిరి.

ఈవూరులో యూనియను బోర్డు ఎలెక్షన్ సందర్భంలో రైలుచేరిన తోలివానలు తీయగా కనిపించెను. వరిదానం ఈవూరిలో ప్రొటెస్టు చేయు చుండిన గూండాలలో ముద్రించినట్లుంది. రెండో వానలునూడ వినిపించనైనది. ఈ వానలు పేటవల్ల టౌనులో నల్లతివాచీ గాఉంది. ఇన్ని వానలు వెంకటగిరియోనని పౌరులు ఆతురతతో ఎదురుచూస్తున్నారు. ఏ వానలోను ఈ వానలు వెంకటగిరి ఉన్నాయోనని ఎన్నికలవారు తెలిసిపోతున్నారు. —వెంకటగిరి వాసుడు

రైతునకు జీవశక్తి నొసంగుడు.

రైతు హక్కులకు కాపాడుడు.

సోదరులారా!

గ్రామములే మన దేశమునకు ఆధారములు. ప్రభుత్వము మొదలు సామాన్య కార్మికులవరకు రైతు పండించు పంటలపైననే ఆధారపడియుండక తప్పదు. భూమిపై జీవించువారికెల్ల భూమియే జీవనాధారము. [illegible]

వెంకటగిరి టవును, 28—11—34. చీళ్ల గురునాధం, ప్రధాన కార్యదర్శి.

వెంకటగిరి ఫిర్కా కాంగ్రెసు సంఘము.

కావలి తాలూకా రైతుల ఆర్థిక దుస్థితి

పి. శ్రీరామమూర్తి గారు,

[illegible]

"జబర్దస్తీ ప్రారంభం"

11 వ తేది ఆదివారమునాడు [illegible] "చాటు చాటింపు చాటు" అని [illegible] 10 వ తేది [illegible] జబర్దస్తీ [illegible]

ఇట్లు
ఆత్మూరుపాడు, 23—11—34. రైతు సేవకుడు, చీళ్ల బాలగురునాథం.

అసెంబ్లీ అధ్యక్షత

ప్రస్తుతము బెంగాలులో [illegible] అసెంబ్లీ అధ్యక్షతకు [illegible] తెలియుచున్నది.

మున్సిపల్ హెల్తు ఆఫీసరు.

[illegible]

[illegible]

వెంకటగిరి 29—11—34

వెంకటగిరి ఎస్టేటు: షికారీ కంచెలు.

పి. వి. యస్.

వెంకటగిరి తాలూకా యందు కంచెలలో [illegible] షికారీ కంచెలు [illegible]

[illegible]

ఎస్టేటుయందు 30 సంవత్సరములు [illegible] తరపున [illegible] నిటులవ్రాసెను.

"[illegible] షికారీకంచెలు ప్రత్యేకింపబడిన గ్రామములలో, షికారీకంచెలు ముందుగ కొలువు తీసుకొనినగాని యితర కంచె లివ్వబడవు."

పశువులతోలుట హానికరము.

మహారాజా సాహెబులవారు [illegible] షికారీ కంచెల ప్రక్కనుండు గ్రామము [illegible] 6 పైసలు [illegible] 4 సంవత్సరములు [illegible] తెలియుచున్నది.

పశువ తోలుటను గురించి ఒక గార్డు పుత్తరువు.

"[illegible] గారికి.

[illegible] వీరాస్వామి వ్రాయునది.

[illegible] 7 గంటలకు [illegible] శ్రీ శ్రీ వారి [illegible] తెలుపడమైనది.

14—9—32 (సం) రు. వీరాస్వామి
అ. హె. గార్డు."

కలరా

భీతినొందకుడు! భీతినొందకుడు!!

మాయొక్క "[illegible]" అను నీ రెండు ఔషధములను కలరా తగిలిన వెంటనే వాడినచో ఒకటి రెండు మోతాదులతో నే వాంతి భేదులను నిలిపి ప్రాణాపాయమునుండి కాపాడును.

ప్రాణరక్షణకై ప్రతి యింటియందొక పెట్టె నుంచుడు.

నేత్ర రోగములకై మీరు భయపడనేల?

విశ్వనాథం సుబ్బరామ వైద్యగారిచే

కంటి కలకలు, పొరలు, పుక్కిలు, దురదలు, [illegible] కంటి వ్యాధులు, [illegible] చికిత్సా విధానములచే త్వరగా కుదుర్చుకొనుడు.

ప్రతి ఉదయము 8 గంటలకు [illegible] వైద్యశాలకడ్డ వైద్యగారి సలహా పొందుడు.

విశ్వనాథం సుబ్బరామయ్యగారి

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	తైలములు

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

తే 24—11—34 ది

స్వతంత్ర సంపాదకీయముపై విమర్శ

(పి. వి. సుబ్బారావుగారు)

స్వతంత్ర పత్రికారాజము 24-11-34 తేది సంచికయందు సంపాదకీయమున "ముఖ్యముగా మదరాజధానియందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పోటీయుద్భవించిన యితర అభ్యర్థులు పలుకుబడి కలవారు కాకపోవుటచేతను, వారికి ద్రవ్యవసతి లేకపోవుటచేతను, వారి కనుకూలమగు ప్రచారము అలక్ష్యముగను, అతృప్తికరముగను జరుగుటచేతను, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు జయము సులభముగ చేకూరెనని చెప్పుటయందు అనంతయు యతిశయోక్తి లేదు. ఈఎన్నికలలో కాంగ్రెసేతరుల యొక్క ఉదాసీనభావము చాలవరకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తోడ్పడినది" అనిచేసిన కూడ వారికి ప్రజలు తృప్తి పుచ్చుయాయకుయుండలి సాహసము మెచ్చుకొనదగినది.

మదరాజధానియందు కాంగ్రెసు ప్రత్యర్థులగు భారత శాసనసభా అధ్యక్షుడు, కౌంసిల్ కాన్ఫరెన్సు, జాయింటుపార్లమెంటరీ కమిటీలకు వెళ్లినవారు రామస్వామి మొదలియారు గారు ప్రస్తుత శాసన సభా సభ్యులుగ వుండువారలు ప్రజలందు పలుకుబడికలవారు కారని యీపత్రిక వప్పుకొనినందులకు అభినందనములు.

రెండవ విషయము ప్రత్యర్థులకు ద్రవ్య వసతి లేకపోవుటచేతను, అనుకూల ప్రచారము అలక్ష్యముగను, అతృప్తికరముగను జరుగుటచే ఓడిపోయిరట. దత్తమండలముల ఎన్నికలే దీనికి జవాబు. కాంగ్రెసువారు అనంతశయనం గారిని చాల అలక్ష్యముగ అభ్యర్థిగ నిర్ణయించిరి. ప్రత్యర్థియగు రామకృష్ణారెడ్డిగారు మొదటి నుండియు ప్రచారమొనరించుచుండిరి. 29-9-34 తేదిగల స్వతంత్రయందే 8 పేజిలో క్రిందివిధముగ ప్రచురింపబడివున్నది.

"1. కాంగ్రెసు ప్రచారము ఎక్కువగా దత్త మండలములలో సాగియుండలేదు.

2. రామకృష్ణారెడ్డిగారికి ఆజిల్లాలలో పలుకుబడి ఎక్కువ. బంధువర్గము, స్నేహవర్గము మిక్కుటము.

3. రామకృష్ణారెడ్డిగారు అసెంబ్లీలో చేసిన కృషి కాంగ్రెసు వారాక్షేపింపదగిన దెద్దియును లేదు. ప్రభుత్వపద్యను ఖండించుటయందును, దక్షిణ ఇండియావారి హక్కులకై పోరాటము యందును, యెప్పుడుగాని వెనుదీయలేదు.

4. వారి రాజకీయమార్గభేదములేగాక వారి సౌమ్యత, స్నేహవాత్సల్యత, సుహృద్భావములు వారికెక్కుడు సాయపడగలవు.

5. రామకృష్ణారెడ్డి దీనవాడుకాడు." ఇట్లుండియు రెడ్డిగారికన్న అనంతశయనంగారికి 8702 ఓట్లు హెచ్చువచ్చుటకు కారణమేమి? యీసంపాదకీయము వ్రాసినవారికిని, పత్రికానిర్వాహకునకు వీలాటి సంబంధములేదు కాబోలు.

మూడవ విషయము, ఎన్నికలలో కాంగ్రెసేతరులయొక్క ఉదాసీనభావము చాలవరకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తోడ్పడినదట. ఇటుల వ్రాయుచున్నము"స్వతంత్ర"లో గుంటూరు నెల్లూరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు రంగాగారికి ప్రత్యర్థియగు జస్టి[illegible]

రామయ్యగారి పక్షపు వ్రాతలు నిండియుండెను, పల్లిమెంటులో పహో వంతులు పర్యంతము పత్రికలను రెండు జిల్లాలలో వెదజల్లియు, సంపాదకీయమున మాత్రము రామయ్యచౌదరిగారిక్కటి యభ్యర్థినిగాని, కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి ఓటివ్వ రాదనిగాని వ్రాయుక స్వతంత్ర ఉదాసీనము వహించి యుండెను"ని వ్రాసిన ఒప్పుదుయుండెడిది కొంతవరకు. 7—11—34 తేదిగల స్వతంత్ర పల్లిమెంటుయందే రామయ్యచౌదరిగారి తరఫున "వెంకటగిరి సంస్థానాధీశులు, పాణకా గోవింద రెడ్డిగారు (జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు) రావు సాహెబు ఎం. ఎ. అప్పాయినాయుడుగారు (జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కవున్సిలు ప్రెసిడెంటు) దొడ్ల వరదారెడ్డి సోదరులు, పుచ్చలపల్లి పాతిక్పం డ్రారెడ్డిగారు, పెనుబోలు వెంకటాద్రిరెడ్డిగారు, దొడ్ల వెంకటాద్రిరెడ్డిగారు మొదలగు ప్రభృతులు ప్రచారముచేయుచున్నారనియు, గ్రంథవిస్తరభీతిచే కొంతమంది ముఖ్యుల పేరులను మాత్రమే తెలుపుచున్నా మనియు" ప్రచురింపబడి వున్న విషయము సంపాదకునకు తెలియదు కాబోలు. రామయ్యగారి నామినేషన్ ఫారములో కుమారరాజా, పాణకా గోవిందరెడ్డి ప్రభృతులు చేవ్రాలుచేసిరి, కుమార రాజాగారు తే 2—10—34 దీన నెల్లూరు జస్టీసు పార్టీ సభజరిపి, తమ పార్టీవారంతా రామయ్య చౌదరికి ప్రచారము సల్పవలసినదని తీర్మానించిరి. నవంబరు 10 తేదికి ముందురోజే మదార్సుశాసన సభాధ్యక్షుడు నెల్లూరులో పీఠము వేసికొని, జన చేసినయున దంతయుచేసెను. రామయ్యగారికి ఏకైంట్లుగావుండవని కొందరు పెద్దమనుష్యులను ప్రతిమాలుకున్నను వప్పుకొనకపోయిరను విషయము సంపాదకునికి తెలియదు కాబోలు. వెంకటగిరి ఎస్టేటువారు తమ శక్తులన్నిటిని ప్రయోగించిరి. కుమారరాజాగారు స్వయముగ కొన్ని పోలింగులు దర్శించిరి. తమ తహశీలుదారులు, రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టరులు, సిబ్బంది అందరియు పనిచేసిరి.

22—9—34 తేదీ స్వతంత్ర పత్రికలో 2-వ సంపాదకీయమందు కాంగ్రెసునందు ప్రజలకు విశ్వాసమును తొలగించు మాటలిటుల వ్రాయబడెను. "మహాత్ముని రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక ఆశయములన్నియును, ఇంతటితో నవుగంటి, అనుచరులు లేని నాయకులును, నాయకులు లేని అనుచరులును ఏర్పడి, అవ్యవస్థాకరమైనపరిస్థితులు ఏర్పడవచ్చును" "ముఖమునగనపడదా, వీరిగార్ల వాపు" "జస్టీసు పక్షమునందుకంటె కాంగ్రెసు వర్గమునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విద్వేషః మెక్కువగ కనపడుచున్నదని యొప్పుకొనక తప్పదు" "ఇవన్నియు గమనింప కాంగ్రెసునకు హీనదినములు వచ్చునేమోయని భయాక్లేశములు జాతీయాభిమానుల కందరికిని గలుగుచున్నది." ఇదంతయు స్వతంత్ర దృష్టిలో వ్యతిరేక ప్రచారము కాదేమో.

ఇటువంటి సంపాదకీయాలకు ప్రజలునేదు కోరనని స్వతంత్ర గుర్తెరింగి, ప్రజాభిప్రాయాన్ని గమనించి వ్రాస్తే అందరు ఆనందిస్తారు.

—

బంగారు ఎగుమతి.

1—12—34 తేదితో అంత్యమగు వారమునకు బొంబాయి నుండి యూరపు అమెరికాలకు రు 16,295,626 విలువగల బంగారము ఎగుమతి చేయబడెను. ఇంగ్లాండు బంగారు ప్రమాణమును విడనాడినప్పటి నుండి ఇంతవరకు ఎగుమతియైన బంగారము విలువ రు 2,061,893,672 లు.

నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడ్

—

1907-వ సంవత్సరములో మెస్సర్సు మార్టిన్ అండు కంపెనీవారి యాజమాన్యమున స్థాపింపబడిన నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెని ఇండియాలో సక్రమములైన వ్యాపారలక్షణములతో గూడి చక్కగా నిర్వహింపబడుచున్న కంపెనీలలో నొకటి. సర్. ఆర్. యన్. ముఖర్జీ, కె. సి. ఐ. ఇ. కె. సి. వి. వో. గారు డైరక్టరుల వర్గమునకు అధ్యక్షులు. ఆయన యేవ్యాపార సంస్థయందుండిన అది చక్కగా నిర్వహింపబడుననియు అభివృద్ధికిదగిన స్థితిలో నుండుననియు పలుపురంగీకరించిరి.

క్రిందటి "బాలెన్సు షీటు"ను బట్టి చూడగా 1933 లో నీ కంపెనీ రు 24,04,850 ల పట్టాలను మంజూరు చేసినట్లు తెలియుచున్నది. అనగా 1932 లోని పట్టాలకంటె రు 5,50,350 పట్టాలు ఎక్కువగా మంజూరైనవి. సంవత్సరములో కంపెనీకి మొత్తము మీద రు 10,10,444 ల రాబడివచ్చినది. ఇందులో ప్రీమియములమీద వచ్చినరాబడి రు 7,65,389 లు. ఇది వెనుకటి సంవత్సరపు ప్రీమియము ఆదాయము కంటె రు 47,401 లు ఎక్కువ. జీవితనిధి రు 3,43,605 లు ఎక్కువచేయబడినది. కంపెనీ చరిత్రలో నింతపెద్ద మొత్తము ఇదివరకే సంవత్సరములోనూ జీవితనిధికి చేర్పబడియుండలేదు. ఇది కడు సంతృప్తికరము.

వ్యాపారము హెచ్చినను, వ్యయము యొక్క నిష్పత్తి నాటికి ఒకపాలు తగ్గినది. కంపెని చాలా పొదుపరితనముతో నిర్వహింపబడుచున్నదనుటకిది తార్కాణము.

సంవత్సరాంతమున లెక్కల ప్రకారము రు 1,12,314 లు ప్రీమియముల క్రిందరావలసియుండెను. కాని దీనిలో నాటికి 72 పాళ్లు 1934 లో ఇంతవరకు వసూలుచేయబడినది. దీనిని బట్టియే వ్యాపారమెంత చక్కగనడచుచున్నదో తెలియనగును.

కంపెని ఆస్తి మొత్తము 50 లక్షల రూపాయలకు మించినది. ఇదంతయు నమ్మకమైన సెక్యూరిటీల క్రిందపెట్టుబడి పెట్టబడినది. దీనివలన సగటున 5.82% వడ్డీ గిట్టుబాటైనది. ఈరోజులలో ఈ రేటు గిట్టుట చాలాకష్టము.

ఈసంవత్సరములో కంపెనీ వారు రు. 70,000 ల ఇన్వెస్టుమెంటు రిజర్వు ఫండును కూర్చిరి. పెట్టుబడులకు లెక్కవ్రాతలలోనున్న విలువకంటె బజారు ధర రు 2,27,380 లెక్కువ.

కీర్తిశేషులైన ఐ. ఆల్లనుగారి స్థానే, కంపెనీ మేనేజరుగా యస్. పి. బోసు గారిని కంపెనీవారు నియమించియున్నారు. బోసుగారికి ఇతర వ్యాపారములో గూడ చాలా అనుభవముకలదు. ఆయనకార్యనిర్వహణము కంపెనీని ఇంకను అభివృద్ధికి గొనివచ్చుననుటలో నెట్టిసందేహమును లేదు. (కృ. వ.)

—

వెంకటాచలం శెట్టిగారభిప్రాయము.

"జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ రిపోర్టులోని రక్షణలవలన భారత దేశములోని ఆంగ్లేయ వాణిజ్య ప్రముఖులకుగూడ లాభములేదు. ఇవి ఇంగ్లాండులోని బ్రిటిషువర్తకులకు మాత్రమే దినిమోగపడును." అని శెట్టిగారు అభిప్రాయమిచ్చిరి.

డాక్టరు యం. రామయ్యగారి
శ్వాసయాధు సంజీవి.

సంజు (డ్రాప్సి), తిమ్మెరలు (బెరిబెరి), పచ్చు (పెరాలటిక్ పవక్షమ్ము) వ్యాధులు, హస్తపాదాది అంగములుగాని, ఉదర హృదయ, మూత్రపిండాది, మర్మస్థానాశ్రితమై, అనేక ఉపద్రవ సహితమైనను, పురాతనమైనను, నవీనమైనను రోగాదులకే గుణమునిచ్చును. ప్రథమ మోతాదు సేవించిన దాది వలమూత్రబద్ధముల మాన్పి, మూత్రస్వేదము లధికపరచి ఆయాసము, హృత్కంపన వేగము హృదయ వేదనలు అతిశీఘ్రముగతొలగించి, అన్నహితము, జీర్ణశక్తిని, నిద్రను అధికపరచి, దేహసామర్థ్యమును, మందోత్సాహము వృద్ధిపరచి ఒకవారము లోపులనే, సంజు, తిమ్మెరలును, మంత్రమువలె తగ్గించును. 4 వారములలో ఘనారోగ్యమును చేకూర్చును.

జ్ఞాపిక. గాబెలమందు, పాలమందు, నోంగూరమందు వలె తాత్కాలికముగా తగ్గి మరల వచ్చునటువంటిదిగాదు.

క్రయము :— 1 వారం ఔషధం రూ 3—4—0
4 వారముల ,, ,, 12—0—0

దొరకుచోటు:— డాక్టరు యం. కృష్ణయ్య.
భారత ఆయుర్వేద ఫార్మసి,
వహాబుపేట, నెల్లూరు.

[illegible]కులు, ప్రకాశకులు, నెల్లూరువెంకటాద్రినాయుడు. జమీన్ రైతు ముద్రణాలయం, గాంధిపేట, నెల్లూరు.